

Halden kommune

Arkivkode: F40
Arkivsaksnr: 2016/835-7
Journal dato: 14.02.2019
Saksbehandler: Thea Dahlqvist

Utvalgssak

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Hovedutvalg for undervisning og oppvekst		27.02.2019

Utsendte vedlegg

Halvårsrapport barnevern, 2. halvår 2018

Denne saken er utredet etter prinsippet for fullført saksbehandling.

Sammendrag av saken:

Hvert halvår rapporterer barneverntjenesten om status i arbeidet til Fylkesmannen. Tallgrunnlaget fremlegges Hovedutvalget for Undervisning og oppvekst til orientering.

I denne saken gis det også informasjon om status i gjennomført og pågående arbeid etter gjennomført forvaltningsrevisjon.

Barnevernet i Halden har over tid hatt utfordringer med å innfri lovkrav til saksbehandling knyttet til fristoverskridelse og tilsynsansvaret for fosterbarn. Det er gjennomført tiltak for å utbedre situasjonen, og resultater viser seg å være varierende. Dette kan skyldes flere ting, bl.a naturlige svingninger i feks antall bekymringsmeldinger, vedtatte tiltak, akutt plassering osv. Det kan også ha sammenheng med kompleksitet i saker, samt periodevis høy grad av sykemeldinger blant de ansatte.

Utfordringsbilde i barnevernet er sammensatt. Det er krevende å jobbe som saksbehandler i barneverntjenesten er utfordringer, og i løpet av de siste to år har det vært regelmessige utskiftning av personalet. Det har blitt igangsatt tiltak for å bedre arbeidssituasjonen til de ansatte, bl.a ved hjelp av diverse kursing, videreutdanning og digitale hjelpemidler (mobilt barnevern).

I perioden 2016 til januar 2017 hadde Forvaltningsrevisjonen en gjennomgang av barneverntjenesten. Rapporten fra Forvaltningsrevisjonen ble ferdigstilt februar 2017. Revisjon peker på at barnevernet har avvik på bl.a lovbestemte saksbehandlingsfrister og dokumentasjonsplikten. Forvaltningsrevisjonen stiller også spørsmålstegn ved om bemanningen er tilstrekkelig og/eller om organiseringen er hensiktsmessig.

Forebyggende arbeid og tidlig innsats, er sentralt for alle tjenester innenfor kommunalavdelingen. En forutsetning er at tverrfaglig samarbeid blir prioritert og ivaretatt. At tidlig innsats, og aktuelle tiltak settes inn før problemer oppstår, kan være avgjørende for det enkelte barn og familie. Målet er at dersom man får til gode prosesser/intervenering for tidlig innsats, vil dette kunne forhindre bekymringsmeldinger til barneverntjenesten ved senere anledning.

Rådmannens innstilling:

1. Halvårsrapporteringen tas til etterretning
2. Barneverntjenesten tilføres ett ekstra årsverk
3. Hovedutvalget for Undervisning og oppvekst holdes oppdatert om arbeidet

Saksutredning:

Bakgrunn

Denne saken redegjør for dagens utfordringsbilde i kommunens barneverntjeneste. Saken bygger på tallgrunnlag for kommunens rapportering til Fylkesmannen.

Halvårsrapportering til Fylkesmann

Status	2016		2017		2018	
	30.jun	31.des	30.jun	31.des	30.jun	31.des
antall meldinger	185	166	164	152	173	145
henlagte meldinger	23	21	29	30	31	17
nye undersøkelser	161	146	127	126	143	126
avsluttet undersøkelser	144	140	148	120	130	135
unders. avsl. innen 3 mnd.	100	97	104	98	103	77
unders. avsl. innen 6 mnd.	38	40	41	17	17	33
undersøkelser mer enn 6 mnd	6	3	3	5	3	13
henlagte undersøkelser	93	90	96	69	69	67
Vedtak om tiltak etter undersøk.	50	49	52	50	60	67
fristoversittelser – unders.	26	34	28		13	41
Fristoversittelser % - undersøkelser	18 %	24 %	28 %	11,66 %	10 %	30 %
barn på hjelpetiltak(venter på tiltak)	187(2)	186(5)	179	204	218	209
frivillig plassert (ant. Over 18 år)	22(14)	27	29	20	20	18
barn med tiltaksplaner 4-5	160	179	175	198	191	208
barn under omsorg (plassert på inst)	73(7)	8	79 (8)	77(5)	72(6)	6
barn med ormsorgsplaner	69	75	79	77	72	73
barn med atferdstiltak	3	2	1	0	0	0
tiltaksplan 4-28	3	2	1	0	0	0
akutt plasseringer pr. 30.06 og 31.12	5	14(4-6.2) 2(4-6.1)	0	5	7	4
akuttplasseringer hele perioden	17	17	3	5	10	10
tiltak for unge over 18 år	25	24	28	34	32	36
ant i fosterhj. i Halden totalt(over 18)	99(16)	99(16)	99(21)	112(21)	107	104
ant fosterbarn Halden har tilsynsansvar for			79	91	87	93
Ant. Fosterbarn som har fått tilsynsbesøk oppfylt			57	69	52	71

Kommentarer til rapporteringen:

Barneverntjenestens hovedoppgave er å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid, og bidra til at barn og unge får trygge oppvekstvilkår. Barnevernet er en hjelpetjeneste, men barnevernloven åpner samtidig for inngripende

tvangstiltak. Dette stiller stor krav til barnevernets arbeid og til at rettsikkerheten til barn og foreldre blir ivaretatt på en god måte.

Barnevernet i Halden har over tid hatt utfordringer med å innfri lovkrav til saksbehandling knyttet fristoverskridelse og tilsynsansvaret for fosterbarn. Bl.a viser rapportering til Fylkesmannen, at for siste halvår 2018 har det vært en økning på fristoversittelser på 20 %, fra 10 % første halvår til 30 % siste halvår. Samtidig viser også tallene at bekymringsmeldinger til barneverntjenesten har vært relativt stabil i 2017 og 2018. Barneverntjenesten har altså ikke mottatt flere bekymringsmeldinger som skulle tilsi at fristoversittelser forekommer, men fristoverskridelsene skjer i sammenheng med andre faktorer. Dette handler i stor grad om kompleksiteten i saker; høy grad av alvorlighet, intensitet, ulike aktører, ulike kulturer osv. Denne kompleksiteten påvirker arbeidet til barneverntjenesten både i forhold til gjennomføring av undersøkelser og vedtak om tiltak.

Barneverntjenesten erfarte også i løpet av 2018, at flere vedtatte vedtak ble anket av foresatte. Dette medfører merarbeid for den enkelte saksbehandler, ved at det må igangsettes nye kartlegginger/vurderinger av familiesituasjonen. På denne måten kommer de ansatte på etterskudd i flere av de lovpålagte oppgavene og brudd på overholdelse av frister blir en realitet.

Rapportering viser også 20 akutte plasseringer i løpet av 2018 sammenlignet med 8 akutte plasseringer i 2017. Akutt plasseringer er generelt ressurskrevende, det krever stor grad av forberedelser til sak i fylkesnemnda i tillegg til at selve gjennomføringen av rettsbehandlingene i Fylkesnemnda og Tingretten, er tidkrevende.

Mål for barnevernets arbeid er å yte rett hjelp til rett tid. Når barnevernet iverksetter et frivillig hjelpetiltak skal det samtidig utarbeides en tiltaksplan som skal beskrive hvilke mål som ønskes nådd. En slik plan var utarbeidet for 208 av 209 barn, som er en betydelig bedring siste halve år. Samtidig skal barnevernet følge nøye utviklingen og evaluere om tiltak(ene) virker hensiktsmessig i forhold til de målene som er satt. Tiltak som har sammenhengende varighet på tre måneder eller lengre skal evalueres hver tredje måned i samarbeid med barn, foreldre og andre relevante aktører. Hvis slik evaluering ikke gjennomføres kan man risikere at tiltaket ikke bidrar til å forbedre barnets situasjon. Her har barneverntjenesten er forbedringspotensialet.

I tillegg fremkommer det i rapporteringen en økning i antall fosterbarn som Halden kommune har ansvar for, fra 87 første halvår 2018 til 93 siste halvår. 12 barn mangler riktig antall besøk av tilsynsfører. 17 barn har vært plassert mindre enn et år og, 10 barn mangler riktig antall besøk. Det jobbes kontinuerlig med å optimalisere ivaretagelse av tilsynsføreransvaret. Det er ansatt personer som skal gjennomføre tilsynsbesøk (oppdragstakere). Fungereing av denne ordningen er varierende. Barneverntjenesten har intensivert oppfølging av tilsynsførere. Det har blitt gjennomført møter og kursing for å få sikre dette arbeidet på best mulig måte. Denne ordningen bør forsøkes ut i en periode, for så å vurdere om fast ansettelse av tilsynspersoner vil ivareta lovverket på bedre måte.

Årsverk/bemanning:

Barneverntjenesten har pr i dag 26.2 årsverk fordelt på 30 personer. Pr. 14.02.18 utgjorde sykefraværet 11,5 % - som tilsvarer 3 årsverk. Siste halvår 2018 var sykefraværet på 6,9%. Det har i løpet av de siste to årene vært regelmessig utskiftning av personalet. Ansatte har sluttet av ulike årsaker. Høyt arbeidspress og kompliserte saker medfører økt krav til kompetanse, samarbeids- og omstillingsevne, samt kritisk tenkning. Det kan være krevende å stå i daglige utfordringer over tid, spesielt hos nyutdannede. Ansatte i barnevernet er ofte i vanskelige situasjoner og tar viktige beslutninger som er til barnets beste. Å vurdere disse situasjonene og hvilke handlinger som er til barnets beste, er en krevende oppgave.

I løpet av siste året er det blitt gjennomført flere tiltak for å fremme godt arbeidsmiljø samt bidra til at barneverntjenesten kan være en faglig spennende og utviklende arbeidsplass. Diverse kursinger (COS-kurs, Kvello modellen osv) og videreutdanninger (flerkulturell forståelse/minoritetsperspektivet og lovverk) ble gjennomført i 2017-2018. Implementering av mobilt barnevern har også vært med på å bedre arbeidsdagen til ansatte.

Orientering om arbeid relatert til Forvaltningrevisjonen:

Etter at revisjonen gjennomførte tilsyn i Halden har det blitt gjennomført en rekke tiltak i barneverntjenesten. Bl.a har det skjedd en endring i organisering i tjenesten. Tidligere var det 2 team; ett undersøkelse/tiltaks team og ett team som jobbet med barn under omsorg. Teamet som jobbet med undersøkelse/tiltak var av størrelse med 15 ansatte. Det har blitt vurdert og gjennomført en endring som tilsier at dette teamet deles i 2, slik at aktuelle saker kunne ble hyppigere drøftet og beslutninger raskere gjennomført. I tillegg til dagens tre team, er det meldingsmøter 2 ganger i uka, hvor barnevernleder, teamledere og 1 saksbehandler avklarer om innkomne bekymringsmeldinger skal henlegges eller gå videre til undersøkelse. Det har også blitt vurdert andre mulige organiseringer i barneverntjenesten uten at det har blitt ansett som formålstjenlig for barneverntjenesten.

Som nevnt over har kommunen prioritert at barneverntjenesten skal ta i bruk mobilt barnevern. Dette effektivisere arbeidet, ved at saksbehandlere kan skrive direkte inn i fagprogrammet Familia etter gjennomførte møter og hjemmebesøk.

Det er et mål for kommunen å ha et felles inntaksteam til Familiens hus, som har et overblikk over alle tjenestene og tiltakene i Familiens hus. Å organisere diverse forebyggende tiltak utenfor barneverntjenesten (men fortsatt i Familiens hus), vil kunne forhindre meldinger til barneverntjenesten og dermed generere bedre tid til å ivareta de lovpålagte tjenestene i barneverntjenesten på mer hensiktsmessig måte. I april 2017 søkte Halden kommune om tilskuddsmidler for å utvikle kommunale modeller for systematisk identifikasjon og oppfølging av utsatte barn. I juni 2017 mottok Halden kommune svar om tildelt tilskudd på kr 1000 000. Målet med denne tilskuddordningen er å utvikle og implementere kommunale modeller for systematisk og kunnskapsbasert identifikasjon og oppfølging av utsatte barn. Prosjektperioden er to år fra vedtaksdato. Det er ansatt en prosjektleder i 50 % stilling over 2 år. Modellen skal være et hjelpemiddel både for kommunalt ansatte, men også for befolkningen. Kommunalt ansatte vil bli veiledet i hvordan gå frem i arbeidet med barn, unge og deres familier når man har bekymring eller undring for et barn/ungdom. For befolkningen vil modellen være en hjelp til selv lett finne frem i systemet og se hvilken hjelp som finnes til enhver tid. Denne tilskuddsordningen vil med andre ord kunne bidra til å utvikle samordnede tjenester og kompetansehevende tiltak for å sikre krav til forebygging og tidlig intervensjon i kommunens tilbud til barn og unge. Vinter/vår 2018/2019 vil det jobbes aktivt med å få modellen implementert i de ulike tjenestene. Dette er en med andre ord, en påbegynt prosess, som har til hensikt å utvikle et felles inntaksteam til Familiens hus, som kan løse barn/unge/familier til den tjenesten som har aktuelle tiltak på et så tidlig tidspunkt som mulig, før bekymringen har blitt av en slik karakter at det er nødvendig at barneverntjenesten må involveres.

Konklusjon:

Med bakgrunn i dette saksfremlegget vurderes det som nødvendig å øke kapasiteten med en ny stilling som saksbehandler i kommunens ordinære barneverntjenesten. Barnevern i Halden har over tid hatt utfordringer med å innfri lovkrav til saksbehandling knyttet til fristoverskridelser og tilsynsansvar for fosterbarn. For å sikre at barneverntjenesten får bedret tilstrekkelige rammevilkår, styrkes barnevernet med ekstra årsverk.

Kommunalavdelingen vil holde Hovedutvalget for Undervisning og oppvekst orientert om situasjonen og utviklingen i barneverntjenesten.

Dokumentet er elektronisk godkjent av:

<Sett inn navn på den eller de som har dokumentert godkjenning av saken i ePhorte – eller slett denne linja>